

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

FACULTAT DE CIÈNCIES JURÍDIQUES
Ensenyament de Dret

RELACIONS INTERNACIONALS

SEGON CURS

Primer Quadrimestre
CURS 2001-2002

Assignatura Extracurricular
Crèdits Totals: 4,5

PROFESSORS:

Dr. Antoni Pigrau
Sr. Santiago Castellà i Surribas (Teòriques)
Sra. Susana Borràs Pentinat
Sr. Alfonso González Bondia

ENSENYAMENT DE DRET
Àrea de Dret Internacional Públic
i Relacions Internacionals

Segon Curs
Curs 2001 – 2002

CRÈDITS : 4,5 crèdits
PRIMER QUADRIMESTRE
ASSIGNATURA DE LLIBRE ELECCIÓ

Relacions Internacionals

Professors de l'àrea de Dret Internacional Públic i Relacions Internacionals
Dr. Antoni Pigrau
Sr. Santiago Castellà i Surribas (Classes teòriques)
Sra. Susana Borràs Penínat
Sr. Alfonso González Bondía

Presentació

L'assignatura de Relacions Internacionals, amb caràcter de lliure elecció, s'inscriu en el marc curricular dels alumnes que cerquen una especialització en Ciències Polítiques des dels estudis jurídics. En aquest sentit és una assignatura marc que pretén presentar els trets essencials de la disciplina de les Relacions Internacionals, abordant les qüestions bàsiques i l'actual moment de discussió doctrinal al voltant de la mateixa, prestant especial atenció a l'actual configuració de la societat internacional marcada per elements de conflicte, ruptura, cooperació i integració.

Programa

I.-INTRODUCCIÓ: LES RELACIONS INTERNACIONALS COM A DISCIPLINA CIENTÍFICA.

Tema 1.- Les Relacions Internacionals. Origen i desenvolupament de la disciplina. El concepte de Relacions Internacionals. Continguts.

Tema 2.- La teoria de les Relacions Internacionals. La teoria de les Relacions Internacionals i les disciplines afins: la història diplomàtica i internacional; el Dret Internacional Públic; la Ciència Política i la Sociologia.

Tema 3.- Les concepcions teòriques de les Relacions Internacionals. Idealisme versus Realisme. La concepció marxista. Les concepcions sociològiques. Transnacionalisme, estructuralisme i globalisme.

II.-LA SOCIETAT INTERNACIONAL COM A OBJECTE D'ESTUDI DE LES RELACIONS INTERNACIONALS.

Tema 4.- La Societat Internacional. Concepte de Societat Internacional. Societat versus Comunitat. La Societat Internacional i les Relacions Internacionals.

Tema 5.- Evolució històrica de la Societat Internacional. El naixement del Sistema Europeu d'Estat. La Revolució Francesa. El Congrés de Viena i el Concert Europeu. La I Guerra Mundial i la Societat de Nacions. L'ordre mundial de la Guerra Freda. El sistema de les Nacions Unides. El procés de descolonització. Les Nacions Unides després de la Guerra Freda.

Tema 6.- La Societat Internacional contemporània. Característiques principals de la Societat Internacional contemporània. Universalisme i regionalisme en la Societat Internacional. La Societat Internacional Global.

III.-ELS ACTORS DE LA SOCIETAT INTERNACIONAL.

Tema 7.- Idees Generals. Concepte d'actor internacional. Classificació. L'estructura de la Societat Internacional. La jerarquia de poder i el concepte de potència.

Tema 8.- L'Estat. Concepte. Els elements constitutius de l'Estat. L'Estat com a subjecte del Dret Internacional. La successió d'Estats. La posició de l'Estat en la Societat Internacional.

Tema 9.- Les Organitzacions internacionals. Concepte. Característiques de les Organitzacions Internacionals. Tipologia d'Organitzacions Internacionals. Funcions de les Organitzacions Internacionals en la Societat Internacional contemporània.

Tema 10.- Els actors no estatals. Els pobles. Els Moviments d'alliberament Nacional. Bel·ligerants i insurgents. Les Organitzacions no governamentals. Les empreses transnacionals. L'ésser humà.

IV.- LES INTERACCIONS EN LA SOCIETAT INTERNACIONAL: CONFLICTE, FRACTURA, COOPERACIÓ I INTEGRACIÓ.

Tema 11.- Els conflictes internacionals. L'estudi de la Guerra. El concepte de conflicte. La nova concepció de la Seguretat. L'arranjament pacífic de les controvèrsies internacionals.

Tema 12.- La cooperació en el manteniment de la Pau. El sistema de seguretat col·lectiva de la Carta de las Naciones Unidas. Els sistemes regionals de seguretat.

Tema 13.- La fractura Nord - Sud. L'ordre econòmic internacional. La UNCTAD i el Nou Ordre Econòmic Internacional. El desenvolupament.

Tema 14.- La cooperació econòmica, social i cultural. La cooperació internacional per al desenvolupament. La protecció internacional dels drets humans. La protecció internacional del medi ambient.

Tema 15.- Els processos d'integració internacionals. Integració versus fragmentació. Principals processos d'integració regional: La Unió Europea, Mercosur i la NAFTA.

Bibliografia

ARENAL, Celestino del: Introducción a las Relaciones Internacionales, 2ª ed., Tecnos, Madrid, 1980.

BARBÉ, Esther: Relaciones Internacionales, Tecnos, Madrid, 1995.

CARRILLO SALCEDO, Antonio: El Derecho Internacional en perspectiva histórica, Tecnos, Madrid, 1991.

GARCÍA PICAZO, Paloma: Las relaciones internacionales en el Siglo XX: La contienda teórica, UNED, Madrid, 1998.

MERLE, Marcel: Sociología de las Relaciones Internacionales (traducción de la 4ª ed. Francesa), Alianza Editorial, Madrid, 1991.

MESA, Roberto: Teoría y práctica de las Relaciones Internacionales, 2ª ed., Tecnos, Madrid, 1995.

MESA, R.: La nueva Sociedad Internacional, Centro de Estudios Constitucionales, Madrid, 1992.

REONOUVIN, Pierre: Historia de las Relaciones Internacionales, AKAL, 1999.

TRUYOL SERRA, A.: La Sociedad Internacional, Alianza Editorial, Madrid, 1993.

SISTEMA D'AVUACIÓ

L'avaluació consistirà en un examen final escrit plantejat en forma de preguntes curtes que inclourà, si s'escau, el comentari d'un text de rellevància per l'assignatura.

En no haver-hi un text de referència que inclougui la totalitat dels continguts del programa, l'assistència a classe i la consulta de la bibliografia indicada, és especialment escaient.